

OECD KÜRESEL EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU - TÜRKİYE

OECD, Kasım 2017 Küresel Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye'nin 2017 yılı büyüme beklentisini yüzde 3,4'ten yüzde 6,1'e, 2018 yılı büyümesini yüzde 3,5'ten yüzde 4,9'a yükseltirken 2019 büyümesini yüzde 4,7 olarak öngördü. 2017 yılına ilişkin güncellemenin güçlü kamu teşvikleri ve ihracattaki toparlanmanın olumlu etkilerini yansıttığını belirten OECD; net ihracat katkısının 2018 ve 2019'da yeniden negatife dönmesini bekliyor. Raporda mali teşviklerin 2018 yılında geri çekilmesinin planlandığı ortamda işletmelerin ve hane halklarının güvenlerinin güçlendirilmesinin büyümenin sürdürülmesi için zaruri olacağı da ifade edilmekte. Kurumun enflasyon beklentilerinde de belirgin bozulma olduğu görülüyor. 2017 ve 2018 yılı enflasyon beklentileri (ortalama) yüzde 10,4 ve yüzde 8,1'den sırasıyla yüzde 10,7 ve yüzde 9,9'a yükseltilmiş durumda. 2019 yılı için enflasyon tahmini ise yüzde 8,9 oldu.

	Cari Fiyat TL milyar		% değişim, hacim (2009 fiyatları)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GSYH	2044,5	5,9	3,3	6,1	4,9	4,7
Özel Tüketim	1242,2	4,7	3,9	5,5	5,7	4,6
Kamu Harcamaları	288,1	3,9	9,5	0	1,9	6,2
Sabit Sermaye Oluşumu	590,7	9,3	2,2	7	7,2	6,4
Yurt İçi Talep	2121,1	5,9	4,2	5,2	5,6	5,3
Stok	2,8	-1,5	0	-1,2	-0,1	0
Toplam Yurt İçi Talep	2123,9	4,5	4,5	4,7	5,7	5,4
Mal ve Hizmet İhracatı	485,9	4,3	-1,9	13,9	8,6	6,1
Mal ve Hizmet İthalatı	565,3	0,9	3,8	7,2	12,2	8,2
Net İhracat	-79,4	0,8	-1,4	1,3	-1,3	-0,9
GSYH Deflatörü	-	8,1	8	7,9	9,4	8,5
TÜFE	-	7,7	7,8	10,7	9,9	8,9
Çekirdek TÜFE	-	8	8,5	9,6	9,3	8,9
İşsizlik Oranı	-	10,3	10,9	11,1	11	11,3
Cari Denge/GSYH	-	-3,7	-3,8	-4	-4,9	-5,4

AB Komisyonu, üye ve aday ülkeler için yayınladığı sonbahar dönemi makroekonomik tahminlerinde, Türkiye ekonomisi için 2017 GSYH büyüme beklentisini yüzde 3,0'dan yüzde 5,3'e çıkardı. Komisyon, 2018 büyüme tahminini yüzde 3,3'ten 4,0'a yükseltirken, 2019 yılı için büyüme beklentisini de yüzde 4,1 olarak ortaya koydu.

Merkez Bankası, döviz kurları üzerindeki baskıyı hafifletmek için rezerv opsiyon mekanizmasında ve reeskont kredilerinde düzenlemelere gitti. Bu kapsamda döviz imkân oranı üst sınırı yüzde 60'tan yüzde 55'e düşürürken, tüm dilim aralıklarını da 5'er puan aşağı çekti. Böylece yaklaşık 5,3 milyar Türk lirası likiditeyi piyasadan çekerken, yaklaşık 1,4 milyar ABD doları tutarında döviz bankaların kullanımına sundu. Ayrıca 1 Şubat 2018'e kadar vadesi dolacak olan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerinin, kredinin vadesinde ödenmesi halinde, ABD doları için 3,7000, Euro için 4,3000, İngiliz Sterlini için 4,8000 kuru kullanılarak TL olarak yapılabilmesine olanak tanınmasını kararlaştırdı.

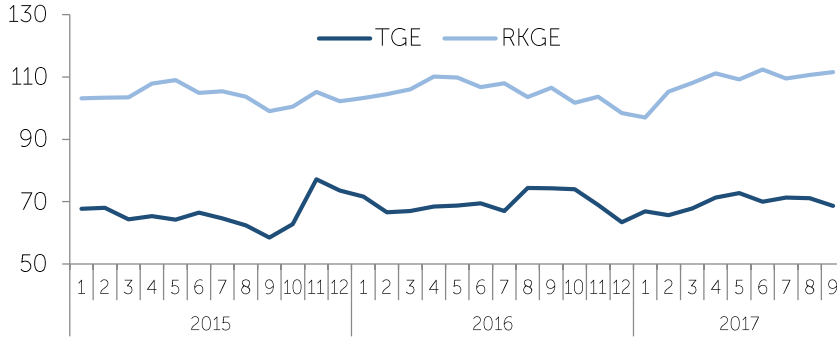

Tüketici Güveni Azalırken Reel Kesim Güveni Arttı

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) bir önceki aya göre yüzde 2,9 azalırken geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 artarak 106,3 değerini aldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış RKGE ise aylıkta yüzde 2,1 azalış, yıllıkta ise yüzde 1,5 artışla 109,8 oldu. Tüketici Güven

Endeksi, bir önceki aya göre yüzde 3,2, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,5 azalarak Kasım ayında 65,2 değerine geriledi. Bir önceki ay ile karşılaştırıldığında özellikle gelecek 12 aylık dönemde konut ve otomobil satın alma ile tasarruf etme ihtimali en

keskin düşüşün yaşandığı alt endeksler olarak dikkat çekmekte. Kasım ayı konut satın alma endeksi 2012 yılından beri en düşük değerini alırken, Ekim ayında bu alt endekste gelecek 12 aylık dönemde yüzde 12,9'luk artış dikkat çekmişti.

KAYNAK: TCMB, TÜİK

Reel Kesimin Beklentileri Güçlü Seyrediyor

SANAYİ SEKTÖRÜ

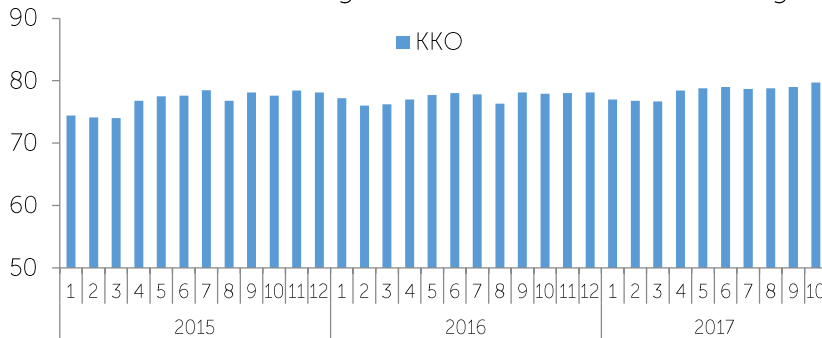
Kapasite Kullanımı Büyümede İvmenin Sürdüğüne İşaret Ediyor

79,7'den 79,9'a yükselirken geçen yılın aynı ayına göre artış yüzde 2,4 oldu. Mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak bakıldığında ise bir önceki aya göre yüzde 0,1 artış gösterirken bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,6 artarak 79,5 değerini aldı. KKO'daki her iki seviye de 2008 yılı Ağustos'undan sonra

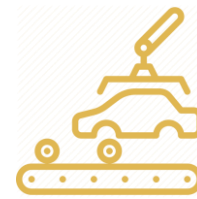
görülen en yüksek düzeye karşılık gelmekte. Sanayi üretim endeksi arındırılmamış seride yüzde 13,4, takvim etkisinden arındırılmış seride yüzde 10,4 ve mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seride yüzde 10,2 artış gösterdi. Bir önceki ay bayram etkisiyle hız kesen sanayi üretiminin Eylül'de tekrar ivmelendiğini gördük.

İmalat sanayinin sektör alt gruplarına takvim etkisinden arındırılmış performanslarına göre baktığımızda toplam 24 sektörden 3'ü hariç tamamının üretime pozitif katkı verdiği görülmekte. En büyük katkı sağlayan ise yüzde 1,7 ile gıda ürünleri imalatı ile mobilya grubu oldu.

Kasım ayı Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki aya göre yüzde 0,3 artarak

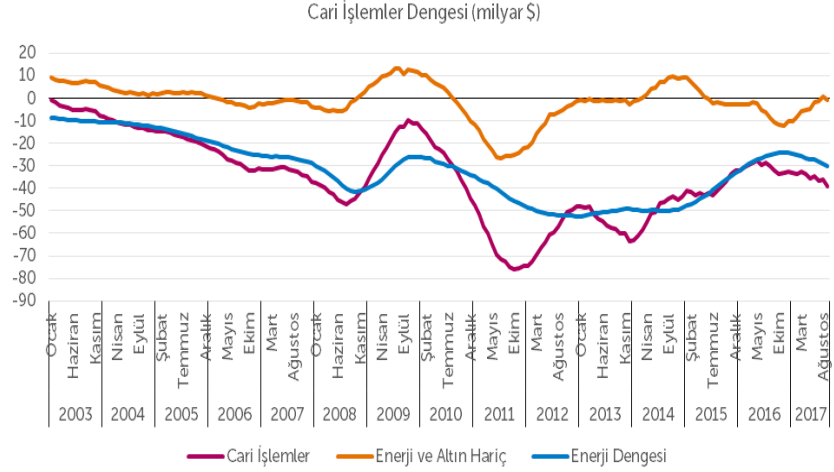
KAYNAK: TCMB

KKO Ekim'de %79,9 Oldu

ÖDEMELER DENGESİ

Eylül ayında Cari İşlemler Dengesi 4,5 milyar dolar ile piyasa beklentisi olan 4,1 milyar dolar ve kurum beklentimiz olan 4,2 milyarın üzerinde geldi. Geçen yılın aynı ayında açık 1,6 milyar dolar düzeyindeydi. Böylece bir önceki ay 36,3 milyar dolar olan birikimli cari açık 39,3 milyar dolara yükselmiş oldu. Altın ve enerji dışı 12 aylık birikimli çekirdek açık ise 0,4 milyar dolar fazladan 0,7 milyar dolar açığa döndü. Cari açığın GSYH'ya oranı ise yüzde 4,3'ten yüzde 4,7'ye yükseldi. Orta Vadeli Plan'da 2017 yılında cari işlemler dengesinin 39,2 milyar dolar açık vermesi ve açığın GSYH'ya oranının yüzde 4,6 olması öngörülmekte.

Kaynak: TCMB

KAYNAK: TCMB

Birikimli Cari Açık 39,3 milyar \$ oldu

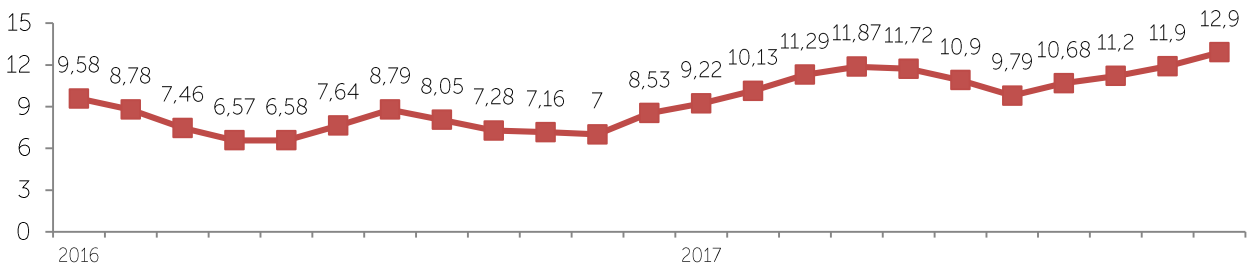
ENFLASYON

Kasım ayında TÜFE, piyasa beklentisi olan yüzde 12,92'den yüzde 14,58'e yükseldiğini izlemekteyiz ki enflasyonun yükselişin de temel nedeni burası. Merkez Bankası Beklenti Anketi'ndeki aylık yüzde 0,75 ve kurum beklentimiz olan yüzde 1,21'in üzerinde yüzde 1,49 artarak yıllıkta yüzde 12,98'e yükseldi. Bu seviye aynı zamanda sadece bu yılın değil 2003 yılı bazlı serinin de en yüksek gerçekleşmesi oldu. Böylece yılı, son Enflasyon Raporunda yüzde 9,8 olarak yukarı yönlü revize edilen verinin üzerinde ve çift hanelerde kapatacağımız netleşmiş oldu.

Hizmetler grubu aylık bazda yüzde 0,11 artarak yıllıkta yüzde 9,63'ten yüzde 9,42'ye gerilerken, mal grubunun yüzde 2,09 artışla yıllıkta yüzde

Mal grubunun alt detaylarına baktığımızda ise işlenmemiş gıda kaynaklı bir artış dikkati çekmekte. İşlenmemiş gıda fiyatları aylık bazda yüzde 3,17 artarak yıllıkta yüzde 13,99'dan yüzde 19,48'e yükselmiş bulunmakta. Bunu aylıkta yüzde 2,53 artış ile yıllıkta yüzde 10,61'den yüzde 12,23'e yükselen enerji grubu takip etmekte. Enerji fiyatları, bu dönemde de petrol ve diğer girdi fiyatlarındaki gelişmelere bağlı olarak yüksek seyretmeye devam etti.

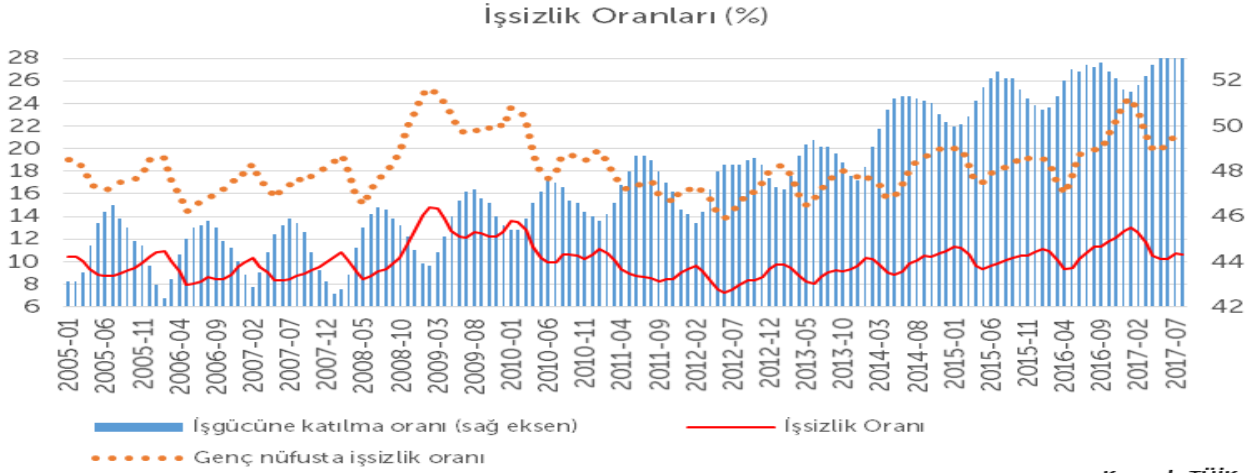
TÜFE Değişim Oranı (% Yıllık)

KAYNAK: TÜİK

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Ağustos ayında işsizlik geçen yılın aynı dönemine göre 70 baz puan düşerek yüzde 10,6 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki aya göre 30 baz puan gerileyerek yüzde 10,8 olurken geçen yılın aynı dönemine göre de 70 baz puan gerileme gösterdi. Geçen yılın aynı döneminde yüzde 13,7 olan Tarım Dışı İşsizlik yüzde 12,8'e gerilerken bir önceki aya göre 20 baz puan azalış kaydetti. Benzer şekilde geçen yılın Ağustos ayında yüzde 13,7 olan mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizliğin de yüzde 12,8'e gerilediğini görmekteyiz. Rakamlarda en dikkati çeken gelişme bir önceki yılın aynı döneminde 52,6 olan işgücüne katılım oranınının bu yılın aynı döneminde 53,7'ye yükselmesine rağmen işsizlikte gerileme olduğuna işaret etmesi.

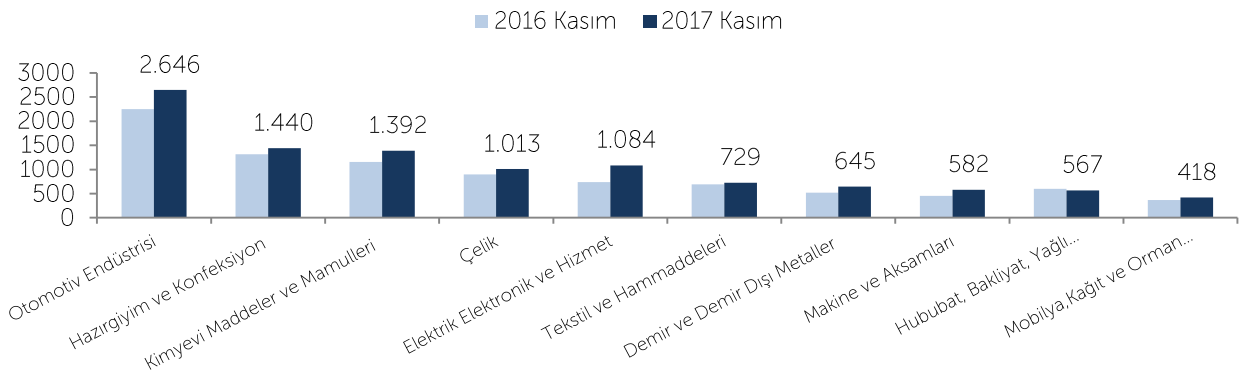

İHRACATTAKİ GELİŐMELER

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Kasım ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14,2 artarak 13 milyar 629 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece 2017 Kasım ayı, ihracat tarihindeki en iyi üçüncü kasım ayı oldu. İlk 11 ayda ihracat yüzde 10,7 artışla 142 milyar 663 milyon dolar olurken, son 12 aylık ihracat da yüzde 10,5 artarak 155 milyar 443 milyon dolara ulaştı. Miktar bazında ihracat ise Kasım'da yüzde

6,5 artarak 9,7 milyon ton, ilk 11 ayda ise yüzde 11,3 artışla 105,4 milyon ton olarak gerçekleşti. Sektörel bazda Kasım'da en fazla ihracatı yine 2 milyar 646 milyon dolarla otomotiv sektörü yaptı. Yılın ilk 11 aylık döneminde ihracatı sırtlayan otomotiv, 26 milyar 45 milyon dolar ihracata imza attı. Kasım ayında otomotivi 1 milyar 440 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ve 1 milyar 392 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri takip etti.

Sektörler Bazında İhracat (milyon \$, İlk 10 Sektör)

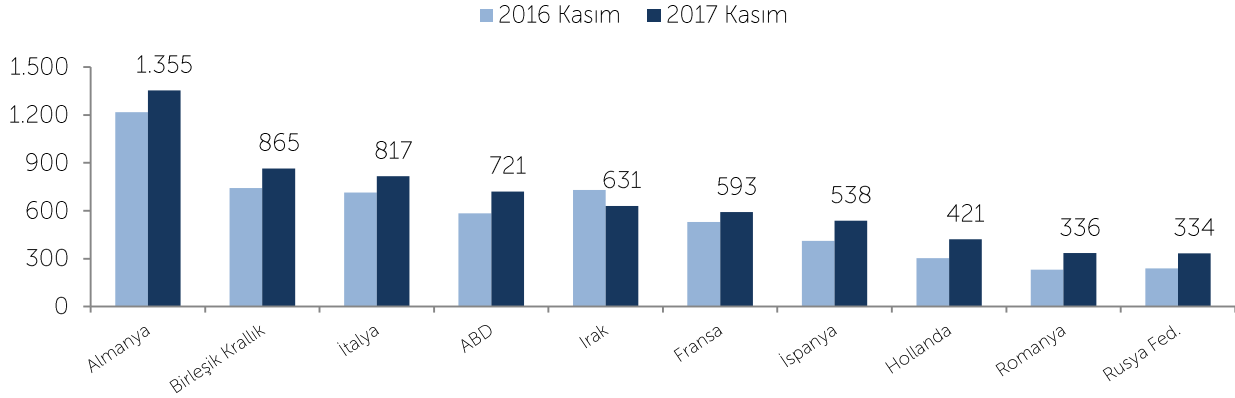

KAYNAK: TİM

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

İhracat pazarları bakımından Kasım ayında 161 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat yapılan ilk üç ülkeden Almanya'ya yüzde 11,3; İngiltere'ye yüzde 16,4 ve İtalya'ya yüzde 14,5 artış oldu. En fazla ihracat yapılan 20 ülke arasında ise en yüksek artış yüzde 45 ile Romanya'ya gerçekleşti. Ülke grubu bazında ise Kasım ayında AB'ye ihracat yüzde 18,3 artış gösterdi. Böylelikle AB'nin ihracattaki payı 50,2 oldu. Yılın ilk 11 ayında ise AB'ye ihracat 66,4 milyar dolara ulaştı.

Ülkelere Göre İhracat (milyon \$)

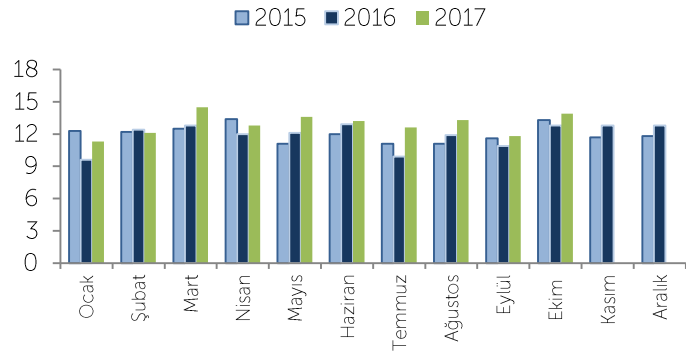

KAYNAK: TİM

DIŞ TİCARET DENGESİ

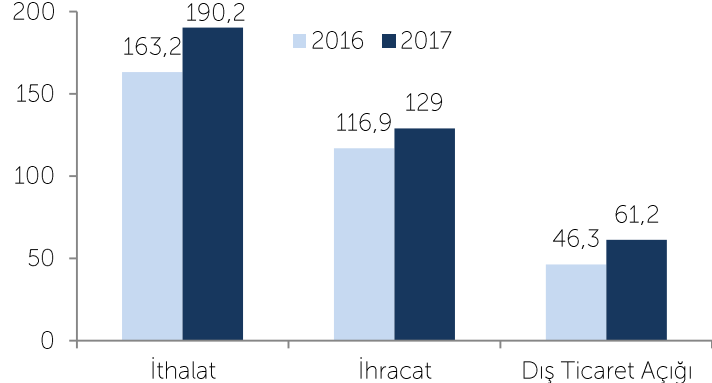
Ekim ayında dış ticaret açığı 7,32 milyar dolar olurken 12 aylık birikimli dış ticaret açığı 70,96 milyar dolara genişleyerek 2015 yılının Eylül ayından sonraki en yüksek noktasına çıktı. İhracat yıllık bazda yüzde 9 artarak 13,94 milyar dolar olurken; ithalat yüzde 25 artışla 21,27 milyar dolar şeklinde gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 75,2 iken Ekim'de yüzde 65,6'ya geriledi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ihracat Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 1,7 artarken ithalatın yüzde 6,1 azalmış olduğunu görmekteyiz. Yıllık bazda ise ihracat ve ithalattaki artış sırasıyla yüzde 6,8 ve yüzde 19,5 oldu. Ekim ayında 12 aylık birikimli ihracat 154,60 milyar dolar olurken ithalat 225,56 milyar dolar oldu. İthalattaki artış hızı (yüzde 13,6) ihracattan daha yüksek (yüzde 8,5) olmaya devam ederken dış ticaret açığının da yüzde 26,5 artmış olduğunu görmekteyiz. Bunun bir sonucu olarak da ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 71,8'den yüzde 68,5'e gerilemiş oldu.

İhracat (milyar \$)

KAYNAK: TÜİK

Dış Ticaret (Ocak-Ekim, milyar \$)

KAYNAK: TÜİK

2016 yılında 23,96 milyar dolar olan enerji maliyeti, 12 aylık birikimli olarak baktığında Ekim'de 30,75 milyar dolara yükselirken bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 27 artmış oldu. Ekim ayında 314 milyon dolarlık altın ihracatına karşılık 819 milyar dolar ithalat gerçekleşirken, 2016 yılında dış ticarete 1,8 milyar dolar katkı veren altın ticaretinin son 12 ayda toplam 8,98 milyar dolar olumsuz katkı verdiği görülmekte. Dış ticaret rakamlarına altın ve enerji etkisini dışarıda bırakarak baktığımızda çekirdek açığın (altın ve enerji hariç) bir önceki aya göre 29,26 milyar dolardan 31,23 milyar dolara yükseldiğini görmekteyiz. Enerji dışı açık ise altının da etkisiyle 37,95 milyar dolardan 40,22 milyar dolara yükselmiş bulunmaktadır.

**İhracat Ekim'de
%9 Arttı**

**İthalat %25
Arttı**

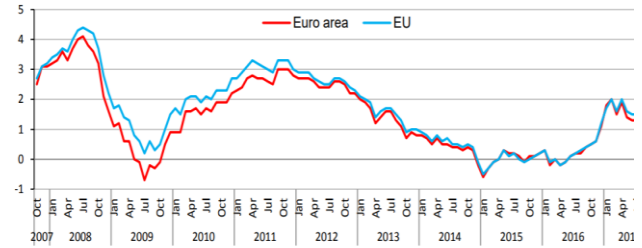
AVRUPA EKONOMİSİ

Avrupa Komisyonu, Euro Bölgesi ekonomik büyüme tahminini 2017 yılı için yüzde 1,7'den yüzde 2,2'ye yükselttiğini açıkladı. 2018 yılında ise bölge ekonomisinin yüzde 2,1 büyüme gerçekleştireceği tahmininde bulundu.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Ekim ayı toplantı tutanakları, üyelerinin ECB'nin parasal genişleme programının açık uçlu tutulması konusunda görüş ayrılıkları yaşadıklarını ortaya koydu. Üyelerin bir kısmı ise ECB'nin varlık alımlarını enflasyon patikasına bağlamaya son vererek genel para politikası duruşunu referans alması gerektiğini dile getirdi.

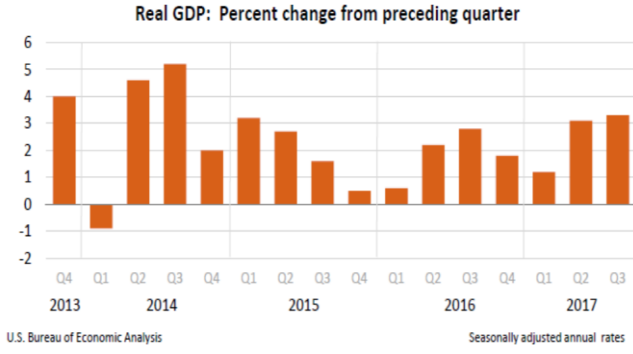
Euro Bölgesi 2017 yılı 3. çeyrek büyümesi, ikinci okuma verisine göre beklentilere paralel çeyreklik bazda yüzde 0,6 ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2,5 arttı. 2017 yılı 2. çeyrekte büyüme çeyreklik bazda yüzde 0,7 ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2,3 artmıştı.

Ekim ayında Euro Bölgesi tüketici fiyat endeksi final verisi piyasa beklentisine paralel aylık bazda yüzde 0,1 ve bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,4 oranında artış gösterdi. Eylül ayı TÜFE verisi aylık bazda yüzde 0,4 ve yıllık bazda yüzde 1,5 olarak açıklanmıştı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Draghi, Avrupa Parlamentosu Ekonomik ve Mali İşler Komitesi'nde yaptığı açıklamada, iç talepte yaşanan artışın ekonomik büyümeyi desteklediğine değinirken Euro Bölgesi ekonomisinde büyüme verisinin üye ülkeler arasında tabana yayılmaya ve güçlenmeye devam ettiğini ifade etti.

ABD EKONOMİSİ

ABD ekonomisinde 2017 yılı 3.çeyrekte büyüme ikinci okuma verisine göre, piyasa beklentisi olan yüzde 3,2 seviyesinin üzerinde yüzde 3,3 oldu. ABD ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 3,1 oranında büyümüşü.

Fed toplantı tutanakları, Aralık'ta faiz artırım ihtimalinin hala yüksek ihtimal olduğunu, bununla beraber yetkililerin düşük enflasyonla ilişkin endişelerinin de sürdüğüne işaret etti. Yetkililer, enflasyonun sıkılaştıran işgücü piyasasına rağmen düşük seyretmesinin, mevcut seyrin sadece geçici nedenlerden kaynaklanmaktan ziyade, daha kalıcı gelişmelerin etkisini yansıttığını gözlemlediklerini ifade etti.

KÜRESEL EKONOMİ

	Ort.						2017	2018	2019
	2005-2014	2015	2016	2017	2018	2019	4Ç	4Ç	4Ç
Yüzde									
Reel GSYH Büyüme									
Dünya	3,8	3,3	3,1	3,6	3,7	3,6	3,8	3,7	3,6
OECD	1,5	2,4	1,8	2,4	2,4	2,1	2,5	2,2	1,9
ABD	1,5	2,9	1,5	2,2	2,5	2,1	2,5	2,3	2,0
Euro Bölgesi	0,8	1,5	1,8	2,4	2,1	1,9	2,5	1,9	1,8
Japonya	0,6	1,1	1,0	1,5	1,2	1,0	1,5	1,1	0,4
OECD Dışı	6,2	4,0	4,1	4,6	4,9	4,8	4,8	4,8	4,8
Çin	10,0	6,9	6,7	6,8	6,6	6,4	6,8	6,5	6,3
Çıktı Açığı	-0,9	-1,4	-1,2	-0,5	0,2	0,6			
İşsizlik Oranı	7,2	6,8	6,3	5,8	5,5	5,3	5,6	5,4	5,3
Enflasyon	2,0	0,8	1,1	1,9	2,1	2,2	1,9	2,2	2,4
Mali Denge	-4,6	-2,9	-3,0	-2,6	-2,4	-2,2			
Dünya Ticaret Hacmi Büyümesi	4,7	2,7	2,6	4,8	4,1	4,0	4,1	4,2	3,9

OECD, Kasım 2017 Küresel Ekonomik Görünüm raporunda, küresel ekonomide son dönemdeki iyileşmeyi teyit ederken büyümenin kriz öncesi döneme oranla düşük kalacağını; önceki toparlanma dönemlerine göre de zayıf seyredeceğini belirtti. Küresel ekonominin bu yıl yüzde 3,6, önümüzdeki yıl yüzde 3,7 ve 2019'da yüzde 3,6 oranında büyümesi beklenirken, rakamlar bir önceki Eylül raporu tahminlerine göre hafif bir iyileşmeye karşılık gelmekte. OECD, gelişmekte olan ekonomilerde büyümenin geçmişe göre daha yavaş olmaya devam edeceğini de belirtmekte. ABD ekonomisi için 2017 büyüme tahmini yüzde 2,1'den 2,2'ye, 2018 tahmini yüzde 2,4'ten 2,5'e yükseltirken Çin için 2017 ve 2018 büyüme tahminleri yüzde 6,8 ve 6,6 oldu. Euro Bölgesi için 2017 büyüme tahminini yüzde 2,1'den 2,4'e, 2018 beklentisini de 2,4'ten 2,5'e çıkaran OECD, Almanya için 2017 ve 2018 tahminlerini 0,2'şer puan yükselterek yüzde 2,5 ve 2,3 yaptı.

Bir panelde konuşan Fed Başkanı Yellen, Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Draghi, İngiltere Merkez Bankası (BoE) Başkanı Carney ve Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kuroda önemli noktalara dikkat çektiler. Fed Başkanı Yellen, piyasaların ileriye dönük yönlendirme istediklerini belirterek bunun ekonomik görünüme bağlı olması gerektiğini belirtti. ECB Başkanı Draghi, ileriye dönük yönlendirmenin bir politika aracı haline geldiğini ve bu konudaki deneyimlerinin başarılı olduğunu belirtti. BoE Başkanı Carney, Brexit sonrası için makul bir geçiş dönemi arzu ettiklerini belirtti. BoJ Başkanı Kuroda ise enflasyon beklentilerinin yüzde 1,5 civarında olduğunu, genişlemeci politika izlemeye devam ettiklerini vurguladı.